

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

05.02.2024

Хмельницький

№ 49/2024-р

**Про відмову у реєстрації статуту РЕ-
ЛІГІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ “РЕЛІГІЙНА
ГРОМАДА СВЯТО-УСПЕНСЬКОГО
ХРАМУ ЛЕТИЧІВСЬКОГО БЛАГО-
ЧИННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВ-
НОЇ ЦЕРКВИ”**

Відповідно до статей 2, 6, 13, 39 Закону України “Про місцеві державні адміністрації”, статей 12, 14, 15 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації”, Закону України “Про правовий режим воєнного стану”, указів Президента України від 24.02.2022 року № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, від 24.02.2022 року № 68/2022 ”Про утворення військових адміністрацій“, на підставі розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 17.03.2023 № 14/2023-р/к “Про припинення повноважень голови Хмельницької обласної державної адміністрації Сергієм Гамалієм“, колективної заяви Ткачука Олександра Вікторовича, Каленікова Євгенія Михайловича, Штойка Олександра Васильовича, Шпака Валерія Миколайовича, Остапишена Михайла Михайловича, Назарова Олександра Вікторовича, Одріховського Філіпа Віталійовича, Череваня Сергія Васильовича, Паламарчука Володимира Володимировича, Гаврилянчика Валерія Вікторовича (вул. Шіrpала Леоніда, 19, смт Летичів, Хмельницький район, Хмельницька область, тел. 0967581320) щодо реєстрації новоутвореної релігійної організації з назвою “Релігійна громада Свято-Успенського храму Летичівського благочиння Української православної церкви” від 03.11.2023 року, зареєстрованої в обласній військовій адміністрації 03.11.2023 року за № 99/11799-35/2023, здійснивши детальну правову оцінку обставин справи шляхом дослідження доказів та інших матеріалів справи встановлено:

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов’я-

зані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Особливості утворення та діяльності релігійних організацій, а також обов'язкові вимоги до їх статутів та процедура розгляду установчих документів визначені Законом України “Про свободу совісті та релігійні організації”.

Згідно з частиною першою статті 14 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” для реєстрації статуту (положення) релігійної громади громадяни в кількості не менше десяти осіб, які утворили її і досягли 18-річного віку, подають заяву та статут (положення) на реєстрацію до обласної, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, а в Автономній Республіці Крим – до Ради міністрів Автономної Республіки Крим.

Відповідно до частини п'ятої статті 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” статут (положення) релігійної організації не повинен суперечити чинному законодавству.

Приписами частин сьомої та восьмої статті 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” встановлено, що релігійна організація (об'єднання), яка безпосередньо або як складова частина іншої релігійної організації (об'єднання) входить до структури (є частиною) релігійної організації (об'єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка законом визнана такою, що здійснила військову агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України, зобов'язана у своїй повній назві, зазначеній у її статуті (положенні), відображати належність до релігійної організації (об'єднання) за межами України, до якої вона входить (частиною якої вона є), шляхом обов'язкового відтворення у своїй назві повної статутної назви такої релігійної організації (об'єднання) з можливим додаванням слів “в Україні” та/або позначення свого місця у структурі іноземної релігійної організації.

Входження релігійної організації (об'єднання) до релігійної організації (об'єднання), зазначеної у частині сьомій статті 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації”, визначається у разі наявності однієї з таких ознак:

1) у статуті (положенні) релігійної організації, що діє в Україні, містяться вказівки на входження до структури релігійної організації (об'єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України;

2) у статуті (положенні) закордонної релігійної організації (об'єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка законом визнана такою, що здійснила військову агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України, містяться вказівки на входження до її структури релігійної організації (об'єднання), що діє на території України, а також на право прийняття статутними органами управління зазначеної закордонної релігійної організації (об'єднання) рішень з канонічних і організаційних питань, які є зобов'язуючими для релігійної організації (об'єднання), що діє на території України;

3) статутом (положенням) релігійної організації (об'єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка законом визнана такою, що здійснила військову агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України, передбачено обов'язкове входження керівників (повноважних представників) релігійної організації (об'єднання), що діє на території України, до статутних органів управління зазначеної закордонної релігійної організації (об'єднання) з правом вирішального голосу.

На виконання пунктів 2, 3 розділу II “Перехідні та прикінцеві положення” Закону України “Про внесення зміни до статті 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” щодо назви релігійних організацій (об'єднань), які входять до структури (є частиною) релігійної організації (об'єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка законом визнана такою, що здійснила військову агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України” Міністерством культури України, згідно з наказом Міністерства культури України від 25.01.2019 № 37 “Про затвердження релігієзнавчої експертизи щодо встановлення переліку релігійних організацій (об'єднань) які підпадають під дію норм частини сьомої і восьмої статті 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” було проведено релігієзнавчу експертизу зареєстрованих статутів релігійних організацій (об'єднань) для встановлення обставин, передбачених частинами сьомою і восьмою статті 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації”, результати якої розміщено на офіційному виданні “Урядовий кур'єр”.

За результатами експертизи встановлено, що до переліку релігійних організацій, які підпадають під дію частини сьомої статті 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації”, віднесено Управління Хмельницької єпархії Української Православної Церкви (код ЄДРПОУ 21326071, адреса: вул. Володимирська, 113, м. Хмельницький, 29000), яке підпорядковано Російській православної церкві.

Згідно з висновком релігієзнавчої експертизи Статуту про управління Української Православної Церкви на наявність церковно-канонічного зв'язку з Московським патріархатом, затвердженим наказом Державної служби України з етнополітики та свободи совісті 27 січня 2023 року № Н-8/11 “Про затвердження Висновку релігієзнавчої експертизи Статуту про управління Української православної церкви на наявність церковно-канонічного зв'язку з Московським патріархатом”:

прийняття нової редакції Статуту та Постанови Собору Української православної церкви від 27.05.2022 не призвели до розриву церковно-канонічного зв'язку Української православної церкви з Російською православною церквою;

статус Української православної церкви як структурного підрозділу Російської православної церкви, що користується певними правами самостійності, але не є автокефальною церквою, залишився незмінним;

Українська православна церква також не має статусу автономної Церкви, який би визнавався іншими церквами, а, отже, з точки зору еклезіології та канонічного права, є структурним підрозділом Російської православної церкви.

Відповідно до змісту статуту релігійної організації “РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА СВЯТО-УСПЕНСЬКОГО ХРАМУ ЛЕТИЧІВСЬКОГО БЛАГОЧИННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ”, поданого для реєстрації Хмельницькою обласною військовою адміністрацією, зазначена релігійна громада:

є первинним канонічним і структурним підрозділом Української православної церкви, який безпосередньо входить до складу Хмельницької єпархії Української православної церкви (п. 1.1. Статуту);

здійснює свою діяльність при дотриманні чинного законодавства України, Статуту про управління Української православної церкви, Статуту Управління Хмельницької єпархії Української православної церкви, а також цього Статуту (п. 1.6. Статуту);

у своїй діяльності керується постановами Собору Української православної церкви, Священного Синоду Української православної церкви, рішеннями Єпархіальних зборів, Єпархіальної ради, указами і розпорядженнями єпархіального архієрея (п.1.7. Статуту);

у своїй релігійній і адміністративній діяльності підпорядкована і підзвітна керуючому Хмельницькою єпархією Української православної церкви (п. 1.8. Статуту).

Таким чином, релігійна організація “Релігійна громада Свято-Успенського храму Летичівського благочиння Української православної церкви” як складова частина релігійного об’єднання “Українська православна церква” входить до структури (є частиною) релігійної організації (об’єднання), керівний центр (управління) якої знаходиться за межами України в державі, яка законом визнана такою, що здійснила військову агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України.

На підставі вимог частини двадцятої статті 14 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” Хмельницькою обласною військовою адміністрацією надіслано лист 13.11.2023 року за № 61/35-35-9370/2023 до Державної служби України з етнополітики та свободи совісті, як центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері релігії, про надання обґрунтованого висновку спеціалістів щодо відповідності статуту релігійної організації “Релігійна громада Свято-Успенського храму Летичівського благочиння Української православної церкви”, у тому числі назви, вимогам діючого законодавства України, зокрема статті 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації”.

Відповідно до відповіді Державної служби України з етнополітики та свободи совісті (лист від 07.12.2023 № 7327/10.1-0821/23), зазначене у статуті повне найменування релігійної організації (Релігійна організація “Релігійна громада Свято-Успенського храму Летичівського благочиння Української

православної церкви”) не відповідає вимогам частини сьомої статті 12 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації”.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” у реєстрації статуту (положення) релігійної організації може бути відмовлено, якщо її статут (положення) або діяльність суперечать чинному законодавству.

Враховуючи викладене:

1. Відмовити у реєстрації статуту РЕЛІГІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ “РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА СВЯТО-УСПЕНСЬКОГО ХРАМУ ЛЕТИЧІВСЬКОГО БЛАГОЧИННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ”.

2. Департаменту інформаційної діяльності, культури, національностей та релігій Хмельницької обласної військової адміністрації довести це розпорядження до відома Ткачука Олександра Вікторовича, Каленікова Євгенія Михайловича, Штойка Олександра Васильовича, Шпака Валерія Миколайовича, Остапишена Михайла Михайловича, Назарова Олександра Вікторовича, Одріховського Філіпа Віталійовича, Череваня Сергія Васильовича, Паламарчука Володимира Володимировича, Гаврилянчика Валерія Вікторовича та інших віруючих громадян смт Летичів Хмельницького району Хмельницької області у порядку, встановленому статтею 75 Закону України “Про адміністративну процедуру”.

3. Це розпорядження набирає чинності з дня доведення його до відома осіб, зазначених у пункті 2 цього розпорядження, у встановленому порядку.

4. Це розпорядження може бути оскаржене до Хмельницького міськрайонного суду Хмельницької області протягом трьох років з дня доведення його до відома осіб, зазначених у пункті 2 цього розпорядження, у встановленому порядку.

5. Зупинення дії цього розпорядження у зв’язку із його оскарженням чинним законодавством не передбачено.

6. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника начальника обласної військової адміністрації відповідно до розподілу обов’язків.

Перший заступник начальника
обласної військової адміністрації

Сергій ТЮРІН